

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 213/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., Ventúrska 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Patrik Podhorský, PhD., proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 10 Co 4/2020-473 z 22. októbra 2020 vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2021 domáha porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) výrokom rozsudku všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie vo výroku o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku všeobecného súdu a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:
3. Sťažovateľka v konaní o zaplatenie 6 089,64 eur s prísl. bola v postavení žalovanej v 2. rade. Okresný súd Prešov druhým rozsudkom č. k. 28 C 139/2014-252 zo 4. októbra 2017 žalobu žalobcu vyhodnotil ako oprávnené podanú a sťažovateľku zaviazal na úhradu pomernej časti žalovanej istiny a súčasne žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 60 %.

4. Na základe odvolania podaného sťažovateľkou, odvolací súd uznal odvolanie za dôvodné a vo veci rozhodol rozsudkom tak, že žalobu voči sťažovateľke zamietol a súčasne rozhodol o nepriznaní trov konania žiadnej zo strán sporu z dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému rozhodnutiu vo výroku o náhrade trov konania podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že ide o arbitrárne a nedostatočne odôvodnené súdne rozhodnutie, ktoré spočíva najmä v nesprávnej aplikácii § 257 CSP a neumožnení sťažovateľke vyjadriť sa k aplikácii ustanovenia § 257 CSP, tak ako to predpokladá ustálená rozhodovacia prax súdov, ako aj to, že ide o prekvapivé súdne rozhodnutie. Na to uvádza ako príklad judikatúru vyšších súdnych inšancií. Uviedla tiež, že vyčerpala všetky prípustné právne prostriedky na ochranu svojich práv, pretože proti rozhodnutiu o trovách konania nie je prípustné dovolanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) rozsudkom krajského súdu vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania z dôvodov uvedených v bode 5.

7. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

8. Ústavný súd poznamenáva, že rozhodnutia všeobecného súdu o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, z novej judikatúry pozri II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016, II. ÚS 13/2018, II. ÚS 439/2018, II. ÚS 100/2020). Ústavný súd tiež skúmal, či sa krajský súd odklonil výrazným spôsobom od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem.

9. Ústavnú sťažnosť je potrebné v kontexte okolností danej veci považovať za zjavne neopodstatnenú, pretože nemá ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávnu intenzitu namietaných pochybení (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

10. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. V rámci rozhodovania o otázke nepriznania náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu a ani intervenientom krajský súd primeraným a akceptovateľným spôsobom interpretoval príslušné zákonné ustanovenia procesného kódexu. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať do interpretácie krajského súdu a nahradzovať jeho prijaté právne závery. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov.

11. Krajský súd v relevantnej časti napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k sťažovateľke uviedol: (bod 61). *„Z dôvodu, že došlo k zmene napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd musel rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho). Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. a v 3. rade odvolací súd konštatuje, že v konaní bol žalobca vo vzťahu k týmto žalovaným v celom rozsahu neúspešný. Napriek tomu odvolací súd nepriznal žalovaným v 2. a v 3. rade náhradu trov konania, a to poukazujúc na ust. § 257 Civilného sporového poriadku. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ak však súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania neprizná. Uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, pričom výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane niektorej strany sporu. Podľa názoru súdu v danej veci výnimočnosť spočívala v okolnostiach veci, kedy žaloba bola vo vzťahu k žalovaným v 2. a v 3. rade zamietnutá len z dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, a nie z dôvodu, že táto pohľadávka bola čo do dôvodu a výšky neopodstatnená, keď samotní žalovaní nepopreli, že úver riadne a včas nesplácali. S poukazom na uvedené, by preto bolo v rozpore s dobrými mravmi, ak by žalovaní, ktorý úver riadne a včas nesplácali a boli úspešní len z dôvodu procesného pochybenia právneho predchodcu žalobcu, mali voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.“*

12. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu vo výroku o náhrade trov konania nie je v žiadnom prípade arbitrárne, ako to tvrdí sťažovateľka. Nie je totiž evidentne pravdou, že krajský súd uviedol iba jediný relevantný dôvod na nepriznanie náhrady trov konania, ako to tvrdí sťažovateľka, keďže vzhľadom na už uvedené závery v bode 11 bola ďalším podstatným a kľúčovým dôvodom ich nepriznania skutočnosť, že žalovaní (teda i sťažovateľka) nesplácali úver riadne a včas, čo nijako ani nespochybňovali, pričom toto ich konanie bolo aj hlavným dôvodom na podanie žaloby žalobcami.

13. Ústavný súd konštatuje, že aplikácia § 257 CSP je možná výlučne v tom prípade, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že v okolnostiach danej veci dôvody osobitného zreteľa skutočne a bezvýhradne existujú. Vymedzenie obsahu tohto právneho pojmu je úlohou všeobecných súdov, a to vždy so zreteľom na kontext v konkrétne posudzovanej veci. Vzhľadom na to ústavnému súdu neprináleží posudzovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na aplikáciu daného ustanovenia, pretože ide o nezávislé diskrečné oprávnenie všeobecných súdov.

14. V tejto veci krajský súd o možnej aplikácii tohto ustanovenia sporové strany vopred síce neinformoval a stranám neposkytol možnosť sa k aplikácii § 257 CSP predtým vyjadriť, ale táto skutočnosť sama osebe v kontexte už uvedeného nemôže zakladať z ústavnoprávneho hľadiska aj porušenie označených práv sťažovateľky.

15. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. apríla 2021

Peter Molnár
predseda senátu